

DOM GENERALNY KARMELITÓW BOSYCH
CORSO D`ITALIA, 38
00198 ROMA

Rzym, 28 marca 2020 r.

Drodzy Bracia i Siostry ze Świeckiego Karmelu,

W dniu dzisiejszym, w którym wspominamy 505. rocznicę urodzin Świętej Matki Teresy, pozdrawiam Was słowami, którymi Teresa zwykła rozpoczynać swoje listy: *Jezus i łaska Ducha Świętego niech będą z Wami!*

Ta rocznica przypomina nam o wielkich darach, jakich udzielił nam Pan w Świętej Matce. W tym roku wspominamy również 50. rocznicę jej doktoratu, ogłoszonego przez Pawła VI 27 września 1970 r. List apostolski *Multiformis sapientia Dei*, do którego (ponownej) lektury i przemyślenia was zachęcam, podkreśla, że Teresa „*była zawsze wychwalana, zarówno ze względu na nadzwyczajne wydarzenia w jej życiu, jak również za rzadkie cnoty jej duszy oraz za przenikliwość jej ducha*” jako „*najpewniejsza przewodniczka i nauczycielka na miarę doktorów świętych nauk*”. Jak napisała sama Teresa, pamięć o tym, „*co zostało nam dane i co jest teraz nasze, jest siłą, która przynagla nas do miłowania Dawcy*” tak wielu darów (por. Ż 10,5). Dlatego, gdy odkrywamy dary Bożej dobroci udzielone w życiu naszych Świętych, w historii naszego Zakonu, jak również w osobistej historii każdego z nas, wszystko zachęca nas do dziękowania Mu i odkrywania w wydarzeniach naszych czasów znaków Jego żywej, wiernej i czynnej obecności.

W tym kontekście chciałbym przypomnieć w tym roku o innym ważnym wydarzeniu sprzed 20 lat, mianowicie o II Międzynarodowym Kongresie OCDS, który odbył się w San Juan de los Lagos (Meksyk) 31 sierpnia - 7 września 2000 r. Wspominając to wydarzenie, chciałbym w pierwszej kolejności podziękować wszystkim, którzy mieli swój udział w jego przygotowaniu i prowadzeniu, w szczególności o. Aloysiusowi Deeney OCD (Delegatowi generalnemu ds. OCDS), Irmie Estrada Franco OCDS (Sekretarzowi Generalnemu OCDS) i członkom OCDS z Meksyku.

Następnie, po krótkim przypomnieniu, jak przebiegał Kongres, chciałbym zwrócić uwagę na niektóre z jego owoców, proponując kilka refleksji, abyście mogli kontynuować Waszą drogę podążania za Jezusem, zgodnie z charyzmatem Karmelu Terezańskiego, z usposobieniem, które tak bardzo cenił sobie kardynał, a teraz już Święty John Henry Newman: „*Aby żyć, musisz się zmienić, aby być doskonałym, musisz się zmieniać po wielokroć*”.

II Kongres Międzynarodowy

W liście do uczestników Kongresu z 23 września 1999 r. napisano, że „*tematem i celem Kongresu będzie rewizja Reguły życia [1979], ze szczególnym podkreśleniem obowiązków i darów osób świeckich w Zakonie i w Kościele, tak jak zostało to wyrażone w Christifideles laici, Vita Consecrata i w innych dokumentach Kościoła*”.

Cel ten był odpowiedzią na postulaty I Międzynarodowego Kongresu OCDS (który odbył się w Rzymie w 1996 r.) oraz na wnioski Kapituły generalnej OCD z 1997 r.: *„Należy promować i wspierać Świecki Zakon w różnych okręgach Zakonu, stosownie do różnorodnych sytuacji. W szczególności należy pomyśleć o rewizji Reguły życia biorąc pod uwagę punkt widzenia laikatu”* (107a).

Motto II Kongresu, w którym wzięło udział około 250 delegatów świeckich i zakonników, brzmiało: *„Jeden Zakon z tym samym charyzmatem”*. [Tymi słowami] chciano podkreślić, że ten sam charyzmat Zakonu jest przeżywany w odmienny sposób przez braci, mniszki i świeckich, jak również że z pogłębionej formacji na temat tożsamości świeckich w Zakonie, opartej na doktrynie naszych Ojców Założycieli, wypływa także istota ich misji, jaką jest dawanie świadectwa o przyjaźni z Chrystusem i braćmi pośród świata.

Niektóre owoce Kongresu

Pierwszym owocem II Kongresu było utworzenie Komisji Międzynarodowej złożonej z 10 członków OCDS różnych narodowości, której celem było kontynuowanie redagowania nowych Konstytucji. Prace były koordynowane przez Delegata Generalnego. W ich toku należało wziąć pod uwagę wkład I Międzynarodowego Kongresu, propozycje grup roboczych II Kongresu oraz inne uwagi przesłane przez Prowincje. Prace redakcyjne trwały 3 lata. W 2003 r. projekt nowych Konstytucji OCDS został przedstawiony na Kapitule Generalnej w Avila. Następnie został on przejrany przez Definitorium generalne i ostatecznie wysłany do Stolicy Apostolskiej, która zatwierdziła go w czerwcu 2003 r.

Nowe Konstytucje zostały wzbogacone o tekst Reguły św. Alberta. Był to ważny dodatek, ponieważ Reguła stanowi pierwotną inspiracją, wspólną dla wszystkich: braci, mniszek i świeckich. Zostało to potwierdzone przez włączenie do Konstytucji stwierdzenia, że świeccy należący do OCDS są członkami Zakonu, podobnie jak bracia i mniszki (por. K, Wstęp i nr 1); Świeccy karmelici żyją w świecie charyzmatem Teresy od Jezusa i Jana od Krzyża i ubogacają życie konsekrowane (braci i mniszki OCD) swoją świeckością.

Wyzwaniem, któremu być może nadal powinniśmy stawiać czoła w okręgach, jest fakt, że doświadczenie charyzmatu Karmelu terecjańskiego w wypadku OCDS powinno się realizować przede wszystkim w środowisku rodzinnym, zawodowym i pośród innych zobowiązań [przeżywanych] w świecie. To tam winno się dokonywać dawanie świadectwa o Bogu żywym, który pragnie trwać w relacji przyjaźni z każdym człowiekiem stworzonym na swój obraz i podobieństwo. Niestety, daje się zauważyć, że niektórzy członkowie OCDS przeżywają swoje powołanie jedynie w klasztornych zakrystiach, nie podejmując trudu faktycznego „zarażania” charyzmatem w otaczającym ich świecie.

Innym owocem Kongresu było wyjaśnienie tożsamości świeckich w Zakonie. Wasze powołanie jest jednocześnie kontemplacyjne, świeckie i apostolskie, co zakłada codzienny wysiłek integrowania tych trzech kluczowych elementów. Tak rozumiana tożsamość [świeckich karmelitów] pociąga za sobą świadomość posiadania wspólnych elementów charyzmatu terecjańskiego z innymi gałęziami [Zakonu], z którymi [powinno się] współpracować we wzajemnej zależności, szanując różnice, właściwą autonomię i tożsamość powołaniową każdej z nich.

Autonomia OCDS musi być dobrze rozumiana. Dotyczy ona zarządu według własnych Konstytucji i Statutów OCDS, odnosząc się również do formacji. Asystencja braci, od których z przyczyn historycznych OCDS jest jurydycznie zależny (por. K 41; Ratio 19; K 2), powinna prowadzić do umocnienia dojrzałej świeckiej tożsamości w Zakonie i do braterskich relacji współpracy, we wzajemnym poszanowaniu autonomii obydwu stron.

Trzecim owocem Kongresu było podkreślenie konieczności uczestnictwa w misji i apostołstwie Kościoła i Zakonu, jako integralnej części tożsamości powołaniowej karmelitów świeckich. Kościół apeluje o to w dokumentach Soboru Watykańskiego II, w *Christifideles laici* (1988) oraz w *Vita Consecrata* (1996). Ten wymiar był nieco niedoceniany i ukryty, ze względu na spłycone rozumienie kontemplacji. Natomiast wiemy, że owocem autentycznej modlitwy kontemplacyjnej jest służba innym, dążenie do pełnienia „dobrych uczynków” (por. 5 M 3,11; 7 M 4.6) zgodnie z własnymi zdolnościami i talentami, dla dobra Kościoła, Zakonu i społeczeństwa, jak to robili Teresa i Jan od Krzyża (por. K 26).

Niestety, nawet w tej kwestii nadal istnieją nieporozumienia i wielu uważa, że wystarczy chodzić na spotkania Wspólnoty dla jakichś pobożnych praktyk, refleksji lub konferencji, ale bez rzeczywistego i konkretnego zaangażowania w służbę, w działaniach podejmowanych przez Zakon lub Kościół, do którego się przynależy. Być może wynika to ze słabej formacji, która nie bierze pod uwagę tego, co zalecają Konstytucje: „w ostatnich trzech latach formacji początkowej odbywa się bardziej pogłębione studium Pisma Świętego, dokumentów Kościoła, Świętych Zakonu, modlitwy i formacja przygotowująca do uczestniczenia w apostołstwie Zakonu ...” (K 36 d).

Podczas Kongresu, a także w Konstytucjach, podkreślono istotne znaczenie organizowania rad prowincjalnych w poszczególnych okręgach Zakonu (por. K 57). Ich szczególną misją jest przygotowanie Statutu danego okręgu oraz koordynacja inicjatyw apostołskich i formacyjnych we wspólnotach. W tym sensie wiele okręgów zorganizowało i rozwinęło z wielkim zaangażowaniem OCDS, współpracując w pogłębianiu świadomości świeckiej tożsamości w Zakonie oraz dojrzałej autonomii, wzrastając liczebnie, a także w organizacji wewnętrznej i formacji, rozwijając również komunie między wspólnotami. W innych krajach lub okręgach, niestety i z różnych powodów, nie podążano w tym kierunku. Rada prowincjalna nie podejmowała działań jako organ komunii i animacji, czy to na rzecz życia wspólnot, czy w wymiarze relacji z braćmi i mniszkami. I tutaj dla wszystkich jest jeszcze wiele do zrobienia, zgodnie z zasadą synodalności, o czym wspominałem w liście z zeszłego roku.

W końcu, jako kolejny owoc Kongresu, w 2009 r. opublikowano *Ratio Institutionis OCDS* – dokument, który przedstawia główne zasady formacji świeckich w Karmelu Terezańskim, potwierdzający potrzebę solidnej formacji, która pozwala podjąć drogę powołania i służby w misji inspirowanej duchem naszych Świętych. Całkiem niedawno podkreślono aspekt komunii braterskiej w OCDS, włączając [do Konstytucji] rozdział o komunii braterskiej (K III B) oraz akapit o św. Józefie (31 a). W ten sposób zostało uzupełnione w dokumentach to, co jest istotne w OCDS, definiując Waszą tożsamość i cele, [określając Was] jako świeckich członków Zakonu.

Drodzy Bracia i Siostry ze Świeckiego Karmelu,

Tym wspomnieniem o II Międzynarodowym Kongresie OCDS i wskazaniem na niektóre jego owoce, oprócz upamiętnienia tego ważnego wydarzenia w historii OCDS, chciałbym

razem z Wami podziękować Panu za jego dary. Niechaj jednocześnie pobudza nas to do duchowego wzrastania, przede wszystkim w życiu [chrześcijańską] miłością (carità), abyśmy okazywali miłość (amore) nieskończonej Miłości Trójcy Świętej (por. PD 38, 2-4).

Zachęcam Was do pogłębiania znajomości Waszych dokumentów, zwłaszcza Konstytucji, zarówno w okresie formacji początkowej, jak i permanentnej. Pamiętajcie zawsze, że charyzmat w Kościele jest darem Ducha Świętego. Jest on żywą i dynamiczną rzeczywistością, która winna być nieustannie pielęgnowana, po to by mogła przynosić owoc, w przeciwnym razie bowiem marnieje. I właśnie tam, w dokumentach OCDS, odnajdziecie podstawowe elementy charyzmatu Karmelu Terezańskiego, dostosowane do waszego życia świeckiego. W obliczu wielu zobowiązań i szybkich zmian w naszym postmodernistycznym świecie, często jesteśmy w niebezpieczeństwie zagubienia korzeni i zapomnienia, kim jesteśmy. Wracając od czasu do czasu do Konstytucji i pism naszych Świętych, zostaniecie utwierdzeni w pewnej doktrynie, która pozwala zdecydowanie i z entuzjazmem podążać po drogach świata.

Proszę Pana, aby was oświecił, abyście byli nadal wierni zasadniczym elementom powołania świeckich karmelitów. Światło i siła płynące z modlitwy [przeżywanej] jako przyjaźń z Panem oraz z braterskiej relacji z braćmi i siostrami, niech Was uzdolnią do stawiania czoła wyzwaniom i potrzebom Waszej rzeczywistości osobistej, rodzinnej i wspólnotowej.

Powierzam również waszej braterskiej i synowskiej modlitwie ostatnie Definitorium Nadzwyczajne tego sześćdziesiątego latia, które będzie miało miejsce we wrześniu w Mexico City, a także prace przygotowawcze do Kapituły Generalnej, która odbędzie się w maju 2021 r.

Każdemu i każdej z Was, Waszym rodzinom i wspólnotom, życzę błogosławionych świąt Zmartwychwstania Pańskiego. Kontemplacja Chrystusa Zmartwychwstałego niech Was napęli pokojem i radością (por. Dd 26,4). Maryja, Królowa niebios, niech Was obdarzy radością swojego Syna Żyjącego na wieki.

Z braterskim pozdrowieniem,

fr. Saverio Cannistrà
Fr. Saverio Cannistrà OCD
Przełożony Generalny

PS. Pragnę jeszcze przesłać Wam, Braciom i Siostram ze Świeckiego Karmelu oraz waszym bliskim, słowa bliskości, pociechy i nadziei w tych chwilach próby spowodowanych epidemią Convid-19. Jest to nieoczekiwana, szybko postępująca i wszechogarniająca sytuacja, która powoduje, że doświadczamy ludzkiej, fizycznej, psychologicznej i ekonomicznej kruchości i niepewności, a przede wszystkim skłania nas do refleksji nad naszą relacją z Bogiem, z innymi i z przyrodą.

Oczywiście naszym pierwszym obowiązkiem jest przestrzeganie przepisów władz cywilnych i kościelnych, aby uniknąć ryzyka zarażenia i narażania naszych rodzin i ludzi wokół nas.

Wiem, że wiele jest wyzwań, którym musicie stawić czoła, zwłaszcza niemożność pracy zarobkowej na utrzymanie rodziny. Ci, którzy mają w domu dzieci i osoby starsze, muszą radzić sobie z wymaganiami opieki i edukacji w ograniczonych przestrzeniach, co również powoduje napięcia i wymaga poświęceń. Inni z kolei doświadczają samotności i izolacji od przyjaciół i znajomych, pozostają zamknięci w domu, bez możliwości odwiedzin. Są to sytuacje wymagające wiele [duchowej] równowagi, wielkiej cierpliwości i codziennego trudu harmonijnego i pokojowego współżycia z innymi. Niewątpliwie, jest to sprzyjający czas, aby praktykować cnoty terezańskie.

Dzisiaj słusznie troszczymy się o to, by zaopatrzyć się w to wszystko, co uchroni nas przed zakażeniem. Ale jest równie ważne, by korzystać ze zbroi, którą nasza Reguła określa jako „broń cnót, [którą jest] intensywne życie w wierze, nadziei i miłości” (por. K 6 f), żyjąc w ufności i zawierzeniu Bogu, który dopuszcza próbę, ale nigdy nas w niej nie opuszcza! Stale pamiętamy słowa Izajasza cytowane w Regule: „W milczeniu i ufności leży wasza siła” (Iz 30,15; Reguła 21).

Przeżywamy czas Wielkiego Postu, czas pustyni, nawrócenia i ciszy, co pozwala nam badać głębię naszych serc i umieszczać w ich centrum Boga i Jego Słowo. Kto wie, czy przez to wszystko Pan nie wzywa nas, abyśmy właśnie dzisiaj otworzyli przed Nim nasze serca i „słuchali Jego głosu” (por. Ps 94)?

W tym sensie modlitwa liturgiczna, osobista lub w rodzinach, zawsze będą pomocne by złożyć naszą ufność w Tym, który nas nie opuszcza. Dzięki Bogu, transmisje Mszy św., Liturgii Godzin i innych modlitw za pośrednictwem różnych środków komunikacji, pomagają zachować żywe poczucie komunii z Bogiem, a także z innymi.

Z pewnością niemożność wspólnotowego uczestnictwa we Mszy św. [przyjmowania] i sakramentalnej Komunii eucharystycznej stanowi wielką próbę. Z tego powodu komunია duchowa – tak bardzo droga tradycji Kościoła i naszym Świętym - zaczęła ponownie być przeżywana przez wielu, którzy gorąco pragną żyć w komunii z Jezusem i Jego Kościołem, a nie mają dostępu do stołu eucharystycznego. Warunki owocnej komunii duchowej są takie same, jak w przypadku komunii sakramentalnej: pragnienie trwania w prawdziwej przyjaźni z Jezusem, czemu należy dawać wyraz poprzez praktykę cnót oraz w zewnętrznym postępowaniu.

Podczas Mszy św. w uroczystość św. Józefa Ojciec św. Franciszek zaprosił do komunii duchowej (komunii pragnienia), proponując następującą modlitwę:

„Klękam u Twoich stóp, o mój Jezu, i ofiarowuję Tobie skruchę mego serca, które pogrążyła się w nicości i Twojej świętej obecności. Uwielbiam Ciebie w Sakramencie Twojej miłości, pragnę Cię przyjąć w ubogim mieszkaniu mego serca. W oczekiwaniu na szczęście Komunii sakramentalnej pragnę Cię przyjąć w Duchu. Przyjdź do mnie, o mój Jezu, abym przyszedł do Ciebie. Niech Twoja miłość rozпали całą moją istotę na życie i na śmierć. Wierzę w Ciebie, ufam Tobie, kocham Ciebie. Niech się tak stanie”

Ze swej strony Święta Matka Teresa już w Drodze doskonałości radziła: „A kiedy nie przyjmowałybyście Komunii – córki - a słuchałybyście Mszy, możecie przyjąć Komunię

duchowo, co jest niezwykle pożyteczne – i czynić to samo, [co po przyjęciu Komunii, to znaczy] skupić się następnie w sobie, gdyż tym sposobem silnie odciska się [w nas] miłość tego Pana. Gdy bowiem my jesteśmy przysposobione do przyjmowania, [On] nigdy – w różnorodnej formie – nie przestaje obdarowywać [nas], z czego my nawet nie zdajemy sobie sprawy”(Dd 35,1).

Oprócz tych inicjatyw, które podtrzymują naszą żywą relację z Bogiem, ważne jest, aby udzielać wsparcia wspólnotom różnych okręgów oraz aby Rady Prowincjalne i Rady poszczególnych wspólnot starały się utrzymywać ze sobą kontakt, jak również troszczyły się o formację. Istnieje wiele godnych pochwały inicjatyw Koordynacji Międzyprowincjalnej¹, Rad waszych Prowincji i wspólnot, które dzięki wykorzystaniu środków komunikacji pozwalają trwać ze sobą w jedności. Starajcie się być sobie bliscy i wspierający, braterscy, pomimo dystansu fizycznego. Obecny czas zachęca, by twórczo szukać środków, które pomogą nam „wspierać się nawzajem” („hacerse espaldas”; por. Ż 7,22) w trakcie tej próby, która nie wiemy, kiedy się zakończy. I - jak to często powtarzała Teresa - musimy wykorzystać ten czas pozornej bezsilności na modlitwę, czytanie, formację, życie w relacjach rodzinnych, starając się, by konieczność przemieniła się w cnotę (por. Dd 32,4; 5 M 3,7; 6 M 5,2).

Udzielając Wam braterskiego błogosławieństwa, korzystam z okazji, aby podziękować Wam za Wasze modlitwy i przejawy bliskości z nami, braćmi i mniszkami. Niech Wam Bóg wynagrodzi, a nasi Święci niech nam pomagają „trwać przed Panem za wszystkich.”

Skróty:

Dd	- św. Teresa od Jezusa, <i>Droga doskonałości</i>
K	- Konstytucje OCDS
M	- św. Teresa od Jezusa, <i>Mieszkania</i> , np. 5 M 3,11 – V mieszkanie, rozdz. 3, pkt. 11.
PD	- św. Jan od Krzyża, <i>Pieśń duchowa</i>
Ratio	- <i>Ratio Institutionis. Zasady formacji Świeckiego Zakonu Karmelitów Bosych OCDS</i> (2009)
Reguła	- Reguła pierwotna św. Alberta Jerozolimskiego
Ż	- św. Teresa od Jezusa, <i>Księga mojego życia</i>

Tłum. o. Robert M. Marciniak OCD

¹ Struktura międzyprowincjalna we włoskim OCDS.